

2022

SANSKRIT — HONOURS

Paper : DSE-A-1

(DARŚANA)

Full Marks : 65

The figures in the margin indicate full marks.

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.

Section – A

(Unit - I)

(Marks : 30)

1. अधस्तनेषु कस्यचिदेकस्य उत्तरं संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च दातव्यम्।
  - (a) का नाम प्रमा? तर्कभाषासम्मतं प्रमायाः लक्षणमुल्लिख्य व्याख्यायताम्। 2+8
  - (b) कस्तावत् सन्निकर्षः? सोदाहरणं सन्निकर्ष-विभागः आलोचनीयः। 2+8
  - (c) कौ पुनरयुतसिद्धौ, सोदाहरणमालोच्यताम्। 10
2. अधोनिर्दिष्टेषु कस्यचिदेकस्य व्याख्या कार्या (संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च)। 8×1
  - (a) पृथिवीत्वसामान्यवती पृथिवी।
  - (b) तल्लन्यस्तल्लन्यजनकोऽवान्तरव्यापारः।
  - (c) प्रकाश्यते तस्य कृते मयैषा।
3. अधस्तनेषु विषयद्वयम् अवलम्ब्य टीका कार्या (संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च)। 6×2
निमित्तकारणम्, स्मृतिः, निर्विकल्पकप्रत्यक्षम्।

Unit - II

(Marks : 20)

4. अधस्तनेषु कस्यचिदेकस्य व्याख्या कार्या (संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च)। 10×1
  - (a) हेतवे जगतामेव संसारार्णवसेतवे।
प्रभवे सर्वविद्यानां शम्भवे गुरवे नमः॥
  - (b) द्रव्यं तु द्रव्यत्वसामान्ययोगिगुणवत् समवायिकारणं चेति।

Please Turn Over

- (c) विशेषस्तु सामान्यरहित एकद्रव्यवृत्तिः।
(d) आत्मत्वसामान्यवान् बुद्धिगुणाश्रय आत्मा।
5. अधोलिखितेषु पञ्चप्रश्नाः संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च समाधेयाः।

2×5

- (a) 'सप्तपदार्थी' ग्रन्थः केन रचितः? अस्य ग्रन्थस्य कस्याश्चित् टीकायाः नाम लिख्यताम्।
(b) पदार्थानां लक्षणं किम्?
(c) समवायः कः? सः कतिविधः?
(d) प्रत्यक्षं कतिविधम्? कानि च तानि?
(e) कर्म कतिविधम्? कानि च तानि?
(f) किं तावत् पक्षत्वम्?
(g) रसः कतिविधः? के च ते?
(h) उपाधि-स्वरूपं किम्?

MURALIDHAR GIRLS' COLLEGE
LIBRARY

Section – B

(Unit - I)

(Marks : 15)

6. अधस्तनेषु कस्यचिदेकस्य प्रश्नस्योत्तरं संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च विधातव्यम्।

- (a) संसारानलतप्तस्य शिष्यस्य का गतिः? तच्च उद्धर्तुकामो गुरुः किमुपदिशति इति विवेकचूडामणि-ग्रन्थदिशा व्याख्येयम्। 2+8
(b) आत्ममुक्तौ अपरोक्षानुभवस्य आवश्यकता शङ्कराचार्यदिशा आलोच्यताम्। 10
(c) 'ब्रह्मात्मैकत्वबोधेन मोक्षः सिध्यति' – इत्यत्र आत्मज्ञानस्य माहात्म्यं पाठ्यांशे यथा वर्णितं तथालोच्यताम्। 10

7. अधोनिर्दिष्टेषु विषयमेकमवलम्ब्य टीका कार्या (संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च)। 5×1
स्थूलशरीरम्, अविद्या, शमः।